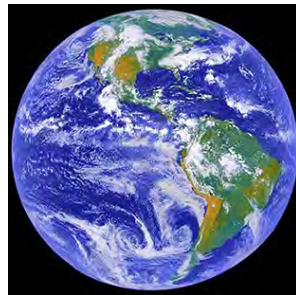

Glossary

High School Level

Physical Setting & Earth Science Glossary

English / Burmese

Translation of Physical Setting & Earth Science terms based on the Coursework for Physical Setting & Earth Science Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

THE STATE EDUCATION DEPARTMENT / THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK / ALBANY, NY 12234

P-16

Office of Elementary, Middle, Secondary and Continuing Education and Office of Higher Education
Office of Bilingual Education and World Languages

<http://www.emsc.nysed.gov/biling/>

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of The University

BETTY A. ROSA, <i>Chancellor</i> , B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.	Bronx
T. ANDREW BROWN, <i>Vice Chancellor</i> , B.A., J.D.	Rochester
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed.D.	Beechhurst
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester
KATHLEEN M. CASHIN, B.S., M.S., Ed.D.	Brooklyn
JAMES E. COTTRELL, B.S., M.D.	New York
JOSEPHINE VICTORIA FINN, B.A., J.D.	Monticello
JUDITH CHIN, M.S. in Ed.	Little Neck
BEVERLY L. OUDERKIRK, B.S. in Ed., M.S. in Ed.	Morristown
CATHERINE COLLINS, R.N., N.P., B.S., M.S. in Ed., Ed.D.	Buffalo
JUDITH JOHNSON, B.A., M.A., C.A.S.	New Hempstead
NAN EILEEN MEAD, B.A.	Manhattan
ELIZABETH S. HAKANSON, A.S., M.S., C.A.S.	Syracuse
LUIS O. REYES, B.A., M.A., Ph.D.	New York
SUSAN W. MITTLER, B.S., M.S.	Ithaca

Commissioner of Education and President of The University

MARYELLEN ELIA

Executive Deputy Commissioner

ELIZABETH R. BERLIN

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including braille, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

ENGLISH	BURMESE
A	A
abrasion	ပွန်းပဲ့ခြင်း
absolute age	ပကတိအသက်
absolute humidity	ပကတိစိုထိုင်းစ
absolute zero	ပကတိ သုည
absorption	စုပ်ယူခြင်း
acid	အက်ဆစ်
acid rain	အက်စစ်မိုး
acid test	အက်ဆစ်စမ်းသပ်မှု
actual evapotranspiration	အမှန်တကယ် ရေငွေ့ပျံ့ခြင်းနှင့်အပင်ရေငွေ့ပျံ့ခြင်း
adiabatic temperature change	အပူမပါသော အပူချိန်ပြောင်းလဲခြင်း
aeration	လေသလပ်ခြင်း
aerobic bacteria	လေထုတွင်အသက်ရှင်သည့် ဘက်တီးရီးယား
aerosol	လေဖိအားအသုံးပြုသော
air mass	လေဒြပ်ထု
air pressure	လေဖိအား
alkaline	အယ်လ်ကာလိုင်း
alluvial fan	နန်းမြေ
altitude	ပင်လယ်ပြင်ထက်အမြင့်
anemometer	လေတိုက်နှုန်းတိုင်းကိရိယာ
anaerobic bacteria	လေထုမရှိသောနေရာတွင် ပေါက်ပွားသော
angle of isolation	မျက်နှာပြင်ပေါ် နေရောင်ခြည်ကျသောပုံ
annual eclipse	တစ်နှစ်တာ နေကြွတ်ခြင်း
aphelion	နေနှင့်အဝေးဆုံး ဂြိုဟ်သွားလမ်းကြောင်းအမှတ်
apogee	ပတ်လမ်း၏ ကမ္ဘာနှင့် အဝေးဆုံးနေရာ
apparent daily motion	အမှန်တကယ် နေ့စဉ် ရွေ့လျားမှု
apparent magnitude	အမှန်တကယ်ပမာဏ
apparent planetary diameter	အမှန်တကယ်ဂြိုဟ်အချင်းဝက်
arete	တောင်စောင်း
arid	မိုးနည်းသော
ash	ပြာ
atmosphere	လေထု
atmospheric pressure	လေထုဖိအား
atmospheric variables	လေထုဖိအား ကိန်းရှင်များ
B	B

ENGLISH	BURMESE
barometer	လေဖိအားတိုင်းကိရိယာ
barometric pressure	လေဖိအားတိုင်း ဖိအား
barrier beach	သန္တာကျောက်တန်းခြားထားသော ကမ်းခြေ
basin	မြစ်ဝှမ်း
bed load	ရေနှင့်အတူစီးသွားသော အစိုင်အခဲအနယ်အနှစ်
bedrock	ရေနှင့်အတူစီးသွားသော ကျောက်ခဲ
bench mark	စံနှုန်းသတ်မှတ်ချက်
boulder	ကျောက်တုံးကြီး
C	C
calorie	ကယ်လိုရီ
canyon	ချောက်
capillary	ဆံချည်မျှင်
carbon dating	ကာဗွန်ဖြင့် သက်တမ်းတွက်ခြင်း
celestial object	အာကာသနှင့်ဆိုင်သောအရာ
carrying power	သယ်ဆောင်နိုင်စွမ်း
cementation	အင်္ဂတေပိတ်ခြင်း
centrifugal force	ဗဟိုခွဲအား
chemical weathering	ဓာတုဗေဒဆိုင်ရာ ရာသီဥတုပြုလုပ်မှု
chlorofluorocarbons	ကလိုရိုဖလူရိုကာဗွန်
cirque	တောင်ထိပ်ချိုင့်ဝှမ်း
clay	ရွှံ့စေး
cleavage	ကျောက်တောင်များကွဲခြင်း
climate	ဥတုရာသီ
cloud	တိမ်
cold front	လေပူမှ လေအေးသို့ ပြောင်းသောဖုန်
colloids	တိုးတိုက်မိခြင်း
compound	ဒြပ်ပေါင်း
compression	သိပ်သည်းခြင်း
compression wave	သိပ်သည်းလှိုင်း
condensation	ငွေ့ရည်ဖွဲ့ခြင်း
conduction	လျှပ်ကူးခြင်း
conservation of energy	စွမ်းအင်တည်မြဲခြင်း
continental drift	တိုက်ကြီးများ ရွေ့လျားခြင်း
continental plate	တိုက်ကြီးများတည်ရှိနေသော မြေသားအလွှာ
continental climate	တိုက်ကြီးများ၏ ရာသီဥတု
continental shelf	တိုက်ကြီးများ၏ ပင်လယ်ကြမ်းပြင်
continental tropical air mass	တိုက်ကြီးများ၏ အပူပိုင်းဒေသ လေဒြပ်ထု

ENGLISH	BURMESE
contact metamorphism	ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာခြင်း
conservation	ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း
convection	လေဆွေးစေခြင်း
convectonal cell	အပူစီးကူးသောဆဲလ်
convector	အပူစီးကူးစေသူ
converge	တစ်နေရာတွင်လာဆုံသည်
coordinate system	နေရာအမှတ်အားပြုစနစ်၊ ကိုအော်ဒီနိတ်
core	အလည်အူတိုင်
Coriolis effect	ကော်ရီယိုလစ် သက်ရောက်မှု
correlation	ဆက်စပ်မှု
crater	မီးတောင်ဝ၊ ချိုင့်အကြီးစား
crust	အနားသား
crystal	ပုံဆောင်ခဲ
cyclic change	တစ်ပတ်လည်ပြောင်းလဲခြင်း
cyclone	ဆိုင်ကလုံး
D	D
daily motion	နေ့စဉ်ရွေ့လျားမှု
deficit	လိုငွေ
degree	ဒီဂရီ
delta	မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ
density	သိပ်သည်းမှု
deposit	နန်းတင်သည်
desert	သဲကန္တာရ
desertification	သဲကန္တာရဖြစ်ပေါ်လာခြင်း
Devonian Period	ဒီဗော်နီယန်ကာလ
dew	နှင်းစက်
dew point temperature	နှင်းအဖြစ်ရောက်ရှိသည့် အပူချိန်အမှတ်
dike	ရေကာတာ
dinosaur	ဒိုင်နိုဆော
direct ray	တိုက်ရိုက်ရောင်ခြည်
discharge	စွန့်ထုတ်သည်
displacements sediments	နေရာပြောင်းပို့ချသော အနည်များ
distorted structure	ပျက်ယွင်းနေသောပုံစံ
divergence	ကွဲလွဲခြင်း
Doppler effect	ဒေါ့ပလာသက်ရောက်မှု

ENGLISH	BURMESE
drainage	ရေစွန့်ထုတ်ခြင်း
drumlin	ဒရမ်လင်တောင်ထိပ်ပိုင်း
dry bulb thermometer	အခြောက်တိုင်း သာမိုမီတာ
duration of insolation	နေရောင်ခြည်ထိသော ကာလ
dust storm	ဖုန်မုန်တိုင်း
dynamic equilibrium	အရွေ့မျှခြေ
E	E
earthquake	ငလျင်
eccentricity	လျှပ်စစ်ဓာတ်အား
electromagnetic energy	လျှပ်စစ်သံလိုက်စွမ်းအင်
element	ဒြပ်
eclipse	နေကြတ်ခြင်း
elliptical	ဘဲဥပုံစံ
energy	စွမ်းအင်
epicenter	ငလျင်ဗဟိုချက်
equilibrium	မျှခြေ
equinox	နေက အီကွေတာကို ဖြတ်သန်းချိန်
erosion	တိုက်စားမှု
escarpment	မတ်စောက်သော ကမ်းပါးယံ
esker	ရေခဲတောင်အရည်ပျော်ရာမှ ကျောက်တုံးနှင့်အနည်အနှစ်များ ပို့ချသော မြောင်း
eutrophication	ရေထုညစ်ညမ်းပျက်စီးခြင်း
evaporation	အငွေ့ပျံခြင်း
F	F
fault	အမှား
field	ကွင်း
focus	ဆုံချက်
folded strata	ခေါက်နေသောမြေလွှာ
fossil	ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း
fracture	ကျိုးပဲ့ခြင်း
friction	ပွတ်တိုက်မှု
front	ရှေ့ပိုင်း
G	G

ENGLISH	BURMESE
geocentric model	ကမ္ဘာမြေဗဟိုပြုပုံစံ
geographic poles	ကမ္ဘာဝန်ရိုးစွန်းများ
geologic time scale	ဘူမိဗေဒအချိန်စကေး
geosyncline	ကမ္ဘာမြေကွဲကြောင်းထဲသို့ အနည်အနှစ်များ ကျောက်တုံးများ ပို့ချစုပုံမှုကြောင့် ဖြစ်လာသောအချို့
glacier	ရေခဲမြစ်
graded bedding	အရွယ်အစားအလိုက် ပို့ချထားသော ကြမ်းခင်း
gradient	အဆင့်ဆင့်တက်ခြင်း
gravity	ဆွဲအား
gram	ဂရမ်
greenhouse effect	ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်
groundwater	မြေအောက်ရေ
H	H
half life	သက်တမ်းတစ်ဝက်
heat energy	အပူစွမ်းအင်
heat of fusion	ပေါင်းစည်းမှုမှထွက်သောအပူ
heat of vaporization	အငွေ့ပြန်ခြင်းမှထွက်သောအပူ
heliocentric model	နေကိုဗဟိုထားသောပုံစံ
high pressure	ဖိအားအမြင့်
horizontal	ရေပြင်ညီ
horizontal sorting	ရေပြင်ညီအတိုင်းစီခြင်း
humidity	စိုထိုင်းမှု
hydrosphere	ကမ္ဘာ့ရေထုလွှာ
hypothesis	အဆိုကြမ်း
I	I
ice	ရေခဲ
igneous rock	မီးသင့်ကျောက်
impermeable index fossil	မစ်မ့်ဝင်နိုင်သော အညွှန်း ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း
infiltration	စိမ့်ဝင်ခြင်း
inner core	အတွင်းပိုင်းအူတိုင်
insolation	နေရောင်ကျရောက်ခြင်း
interface	နယ်ပယ်
intrusion	ဝင်ရောက်ခြင်း
Intrusive igneous rock	ဝင်ရောက်ဖြစ်ပေါ်သော မီးသင့်ကျောက်

ENGLISH	BURMESE
ionosphere	လေထုအလွှာ
isobar	ဖိအားတူမျဉ်း
isoline	တန်ဖိုးတူလိုင်း
isostasy	ကမ္ဘာ့ဆွဲအားမျှခြေ
isotherm	အပူချိန်တူညီသော
isotope	အိုင်ဆိုတုပ်
J	J
jet stream	လေယာဉ်မီးခိုး
joint	အဆစ်
K	K
kame	ရေခဲတောင်မှ ဖြစ်လာသော ပုံစံမညီသည့် တောင်ကုန်း
kettle	ရေနွေးခရာ
kinetic energy	အရွေ့စွမ်းအင်
Kepler's Law of Motion	ကပ်ပလာ၏ အရွေ့နိယာမ
L	L
landscape	မြေပြင်အနေအထား
latent heat	မပြောင်းလဲသောအပူချိန်
latitude	လတ္တီကျု
latitudinal climate patterns	လတ္တီကျုအလိုက် ရာသီဥတု ပုံစံများ
lava	ချော်ရည်
length	အရှည်
liter	လီတာ
lithosphere	ကျောက်သားအလွှာ
local noon	ဒေသတွင်းနေ့ခင်းအချိန်
longitude	လောင်ဂျီတွဒ်
low pressure (aired front)	ဖိအားနည်း (လေတိုက်သော အရှေ့ဘက်)
luster	အရောင်စိုခြင်း
M	M
magma	ကျောက်ရည်ပူ
magnetic declination	သံလိုက်စက်ကွင်းအား ကျဆင်းခြင်း
mantle	ကမ္ဘာ့အပေါ်ဆုံးလွှာနှင့် အလယ်ဗဟိုကြား အလွှာ
marine climate	ရေထုရာသီဥတု

ENGLISH	BURMESE
maritime polar air mass	ရေကြောင်းဝန်ရိုးစွန်း လေဒြပ်ထု
maritime tropical air mass	ရေကြောင်း အပူပိုင်း လေဒြပ်ထု
mass	ဒြပ်ထု
matter	ဒြပ်
meander	ကောက်ကွေ့စွာသွားသည်
mean solar day	နေဖြတ်သွားမှုအပေါ် ပျမ်းမျှတွက်သော တစ်နေ့တာ
measurement	အတိုင်းအတာ
meniscus	တစ်ဖက်ချိုင့်ပြီး တစ်ဖက်ခုံးနေသော
meridian	ဒေသတစ်ခုနှင့် ဝင်ရိုးစွန်းနှစ်ဘက်ကို ဖြတ်ပြီးဆက်ထားသော လောင်ဂျီကျုမျဉ်း
metamorphic rock	အသွင်ပြောင်းကျောက်
meter	မီတာ
mid-ocean ridge	သမုဒ္ဒရာအလယ် စီးကြောင်းများ
milli	မီလီ
mineral	သတ္တုဓာတ်
mode	ထပ်ကိန်း
moisture	ရေငွေ့
moho discontinuity	မိုဟို၊ ကမ္ဘာ့အူတိုင်နှင့် မြေမျက်နှာပြင်ကွဲကြောင်းတို့ ဆုံသည့်မျက်နှာပြင်
mountain	တောင်
O	O
observation	လေ့လာခြင်း
occluded front	ပိတ်နေသောရှေ့ပိုင်း
ocean floor spreading	သမုဒ္ဒရာကြမ်းပြင် ကျယ်ပြန့်လာခြင်း
orbit	ဂြိုဟ်ပတ်လမ်း
orbital speed	လှည့်ပတ်နှုန်း
organic	အော်ဂင်နစ်၊ သက်ရှိဆိုင်ရာ
original horizontality	မူလ ရေပြင်ညီဖြစ်မှု
outcrop	မျက်နှာပြင်တွင် မြင်နိုင်သော ကျောက်ဖြစ်ပေါ်မှု
outer core	အပြင်ဘက်အူတိုင်
oxidation	ဓာတ်တိုးသည်၊ အောက်ဆီဒိုက်ဖြစ်ခြင်း
P	P
parallel	အပြိုင်
perihelion	ဂြိုဟ်နှင့်နေ အနီးဆုံးဖြစ်သော ပတ်လမ်းအတွင်းရှိအမှတ်

ENGLISH	BURMESE
period	ကာလ
permeability	စိမ့်ဝင်နိုင်စွမ်း
phase	အနေအထား
plain	လွင်ပြင်
planetary winds	ကမ္ဘာ့လေကြောင်းများ
plateau	ကုန်းပြင်မြင့်
plate tectonic theory	လှုပ်ရှားနေသောပန်းကန်ပြားများ၏ သဘောတရားဖြင့် ကမ္ဘာ့မျက်နှာပြင်ကို လေ့လာသော သီအိုရီ
polar	ဝင်ရိုးစွန်း
Polaris	ပိုလာရစ်
pollutants	ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းစေသော အရာများ
porosity	စိမ့်ဝင်နိုင်စွမ်း
potential energy	အတည် စွမ်းအင်
precipitation	အနည်ကျခြင်း
pressure gradient	ဖိအားအဆင့်ဆင့်တက်ခြင်း
primary waves	မူလလှိုင်းများ
prime meridian	သတ်မှတ်ဒေသနှင့် ဝင်ရိုးစွန်းနှစ်ခုကိုဖြတ်သွားသော လောင်ဂျီကျုမျဉ်း၏ မူလ
R	R
radiation	ရောင်ခြည်ဖြာခြင်း
radioactive balance	ရေဒီယိုသတ္တိကြွ ဟန်ချက်ညီခြင်း
radioactive dating	ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှုကို အခြေခံပြီး သက်တမ်းတွက်ခြင်း
radioactive decay	ရေဒီယိုဓာတ်ကြွ အပျက်အစီး
radio telescope	ရေဒီယိုတယ်လီစကုပ်
reargue	ထပ်မံငြင်းခုံသည်
reflection	အလင်းပြန်ခြင်း
refraction	အလင်းယိုင်ခြင်း
refracting telescope	အလင်းယိုင်တယ်လီစကုပ်
regolith	ကျောက်တောင်ကိုဖုံးထားသော တည်ငြိမ်သိပ်သည်းမှုနည်းသည့် ကျောက်အလွှာ
relative age	နှိုင်းရသက်တမ်း
relative humidity	နှိုင်းယှဉ် စိုထိုင်းဆ
residual sediment	အကြွင်းအကျန်အနည်ကျခြင်း
resource	အရင်းအမြစ်
revolution	ပြောင်းလဲပစ်ခြင်း

ENGLISH	BURMESE
rock	ကျောက်တုံး
rock cycle	ကျောက်တုံး သံသရာ
rock formation	ကျော်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း
rock resistance	ကျောက်ခုခံအား
rotation	လည်ပတ်မှု
runoff	စီးကျသည်
S	S
salinity	ဆားဓာတ်
saturation	ပြည့်ဝခြင်း
scalar field	စကေးရှိသောကွင်း
season	ရာသီ
secondary wages	ဒုတိယလှိုင်းများ
sediments	အနည်များ
sedimentary rocks	အနည်ကျကျောက်များ
seismic waves	ငလျင်လှိုင်းများ
senses	စဉ်းစားဉာဏ်
silicon-oxygen tetrahedron	ဆီလီကွန်-အောက်စီဂျင် တက်ထရာဟီဒြစ်
sink (energy)	နစ်မြုပ် (စွမ်းအင်)
seismograph	ငလျင်တိုင်းကိရိယာ
slope	မျဉ်းစောင်း
soil horizon	မြေဆီ
soil profile	မြေဆီအမျိုးအစား
soil storage	မြေဆီထိန်းသိမ်းခြင်း
solar noon	နေဖြင့်တွက်ချက်သော နေ့လည်
solar system	နေရောင်ခြည်သုံး စနစ်
solid	အခဲ
solidification	အခဲပြုခြင်း
solstices	ဆောင်း၊ နွေ ယဉ်စွန်းချိန်များ
sorting of sediments	အနည်များ အစီအစဉ်ချခြင်း
source (energy)	ပင်ရင်း (စွမ်းအင်)
source (region)	ပင်ရင်း (ဒေသ)
specific heat	သီးခြားအပူ
species	မျိုးစိတ်
stationary front	ရပ်နေသော ရှေ့ဘက်
strata	မြေလွှာ

ENGLISH	BURMESE
streak	အစင်းအကျား
stream bed	မြစ်ချောင်းကြမ်းပြင်
stream discharge	မြစ်ချောင်းအနည်ချခြင်း
subsidence	မြေကြီးကွဲဝင်ခြင်း
sundial	နေနာရီ
sublimation	အငွေ့ဖြစ်ပြီးပြန်ခဲ့ခြင်း
superposition	အပေါ်ဘက်တည့်တည့်
surplus	ပိုလှုံသော
suspension	ပေါလောပေါခြင်း
syncline	ဆင်ကလိုင်းကျောက်လွှာ
T	T
technology	နည်းပညာ
tectonics	နောက်ဆက်တွဲပြောင်းလဲဖြစ်တည်မှုများ
temperature	အပူချိန်
terrestrial motions	မြေပြင်ရွေ့လျားမှုများ
texture	အပျော့အမာ
tilted strata	စောင်းနေသောမြေလွှာ
time	အချိန်
topographic map	မြေမျက်နှာသွင်ပြင်မြေပုံ
track	လမ်းကြောင်း
transformation	ပြောင်းလဲခြင်း
transition	အကူးအပြောင်း
transpiration	သစ်ပင်များမှ ရေငွေ့ပျံ့ခြင်း
transport	ပို့ဆောင်သည်
transporting system	သယ်ယူပို့ဆောင်သည့်စနစ်
transverse wave	ပြောင်းပြန်လှိုင်း
U	U
ultraviolet	ခရမ်းလွန်ရောခြည်
uplifting force	မြှောက်ချိအား
uranium	ယူရေနီယမ်
usage	အသုံးပြုမှု
V	ဝေ
valley glacier	ရေခဲတောင်ကုန်း

ENGLISH	BURMESE
vapor	ရေငွေ့
vapor pressure	ရေငွေ့ဖိအား
variable	ပြောင်းလဲနိုင်သော
vector field	ဗက်တာကွင်း
vein	သွေးပြန်ကြော
vertical	ဒေါင်လိုက်
visible light spectrum	မြင်နိုင်သော အလင်းရောင်စဉ်
visibility	မြင်နိုင်စွမ်း
volcano	မီးတောင်
volcanic ash	မီးတောင်ပြာ
volume	ထုထည်
W	W
waning	သေးသွားခြင်း
warm front	နွေးသောရှေ့ဘက်
water budget	ရေပမာဏ
water cycle	ရေသံသရာ
water purification	ရေသန့်စင်ခြင်း
water shed	ရေလှောင်ကန်
water table	ပြည့်ဝရန်၏ အပေါ်ပိုင်းမျက်နှာပြင်
water vapor	ရေငွေ့
wavelength	လှိုင်းအလျား
waxing	ဖယောင်းသွင်းခြင်း
weather prediction	မိုးလေဝသခန့်မှန်းခြင်း
weathering	မိုးလေဝသပြုလုပ်ခြင်း
weight	အလေးချိန်
wind	လေ
Y	Y
year	နှစ်